

Рівненський державний гуманітарний університет

Кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва
імені Степана Шевчука

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЛАСТИКА (текстиль)

ОК 23

Спеціальність **В3 Декоративне мистецтво та ремесла**

Освітня програма **Декоративне мистецтво**

Інститут, факультет **Художньо-педагогічний**

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма з **Пластики** для здобувачів вищої освіти
за освітньою програмою **Декоративне мистецтво.**

Мова навчання - **українська.**

Розробники: Локшук І.М., старший викладач.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **Образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука**

Протокол від “ 25 ” вересня 2025 року № 8

Завідувач кафедри _____ (доц. Власюк О.П.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету

Протокол від “ 29 ” вересня 2025 року № 8

Голова навчально-методичної комісії _____ (доц. Власюк О.П.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 10	Галузь знань <u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Модулів – 6	Спеціальність: <u>В3 Декоративне мистецтво та ремесла</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 6		I-IV	I-IV
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 300		2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1	Освітній рівень: <u>бакалавр</u>	14 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		86 год.	год.
		Самостійна робота	
		200 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
Екзамен – 3, 5, 7, 8 семестр			
<p>Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше).</p> <p>Ефективність засвоєння дисципліни «Пластика» значно покращиться при суміжному опануванні матеріалу таких дисциплін як: «Теорія мистецтва», «Кольорознавство», «Основи композиції», «Технологія і матеріалознавство», «Історія декоративного мистецтва», «Рисунок», «Живопис».</p>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Пластика» є навчити студентів перетворювати площину тканини в рельєф, об'єм, надаючи при цьому їй необхідної пластики, в якій гармонійно взаємодіють окремі елементи і створюють цільну пластичну текстильну композицію.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Розуміння основних закономірностей побудови рельєфних та об'ємно-просторових композицій.
2. Оволодіння навиками роботи з різними текстильними матеріалами.
3. Творчо експериментувати, знаходити нові форми зображення на основі інтерпретації народного мистецтва.
4. Орієнтація в культурно-мистецьких процесах, розвинута здатність практично застосовувати знання та вміння, креативне мислення та здатність генерувати творчі ідеї.

3. Очікувані результати навчання

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна «Технологія і матеріалознавство» забезпечує набуття студентами компетентностей.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 06. Здатність застосовувати базові знання та навички у практичній діяльності.

ЗК 09. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності (ФК)

ФК 01. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

ФК 04. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

ФК 05. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

ФК 06. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

ФК 07. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

ФК 09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Програмні результати навчання

ПР 01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПР 02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР 06. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПР 07. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПР 08. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПР 09. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПР 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, технологічної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПР 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Декоративне панно: об'ємний модуль

Лекція 1. Модуль у художньому текстильному формотворенні.

Лабораторне заняття №1. Побудова декоративної текстильної рельєфної композиції на основі обраного модуля.

Змістовий модуль 2.

Рельєфне декоративне панно: поєднання барельєфу та горельєфу

Лекція 2. Народне мистецтво етнорегіонів України.

Лабораторне заняття №2. Створення декоративної текстильної рельєфної композиції, відштовхуючись від зразків народного ужиткового мистецтва (ткацтво, вишивка, мереживо і т.д.) рідного краю.

Змістовий модуль 3.

Організація простору за допомогою двох текстильних площин, розташованих між собою паралельно

Лекція 3. Категорії часу та простору в мистецтві. Простір – основна передумова формотворення просторових мистецтв, які утворюють можливості побудови та існування художніх форм у трьох вимірах.

Лабораторне заняття №3. Організувати простір за допомогою двох текстильних площин, розташованих паралельно між собою.

Змістовий модуль 4.

Ансамбль одягу: від реального до стилізованого

Лекція 4. Стилізація та трансформування художніх рішень при розробленні ескізів моделей одягу.

Лабораторне заняття №4. Інтерпретація вибраної здобувачем теми або тенденції її грамотного відтворення у загальному ансамблі одягу.

Змістовий модуль 5.

Об'ємно-просторова фігуративна композиція з контрастних форм, кольору та фактур

Лекція 5. Об'ємно-просторова фігуративна композиція, її особливості.

Лабораторне заняття №5. Створити фігуративну композицію, поєднавши в єдину об'ємно-просторову структуру гру з формами, кольором, фактурою матеріалів.

Змістовий модуль 6.

Створення об'ємної композиції на основі поєднання контрастних форм, фактур матеріалів

Лекція 6. Об'ємна композиція як вираз цілісності текстильної пластики.

Лабораторне заняття №6. Створення об'ємної роботи, поєднавши форми різні по масштабу, кольоровому рішенню, фактурі та текстурі в єдину композицію навколо певної осі.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Декоративне панно: об'ємний модуль												
Лекція 1. Модуль у художньому текстильному формотворенні.	2	2										
Лабораторне заняття 1. Побудова декоративної текстильної рельєфної композиції на основі обраного модуля.	12			12		25						
Разом за змістовим модулем 1	39	2		12		25						
Змістовий модуль 2.												
Рельєфне декоративне панно: поєднання барельєфу та горельєфу												
Лекція 2. Народне мистецтво етнорегіонів України.	2	2										
Лабораторне заняття 2. Створення декоративної текстильної рельєфної композиції, відштовхуючись від зразків народного ужиткового мистецтва (ткацтво, вишивка, мереживо і т.д.) рідного краю.	12			12		25						
Разом за змістовим модулем 2	39	2		12		25						
Змістовий модуль 3.												
Організація простору за допомогою двох текстильних площин, розташованих між собою паралельно												
Лекція 3. Категорії часу та простору в мистецтві. Простір – основна передумова формотворення просторових мистецтв, які утверджують можливості побудови та існування художніх форм у трьох вимірах.	2	2										
Лабораторне заняття 3.	12			12		30						

Організувати простір за допомогою двох текстильних площин, розташованих паралельно між собою.													
Разом за змістовим модулем 3	44	2		12		30							
Змістовий модуль 4.													
Ансамбль одягу: від реального до стилізованого													
Лекція 4. Стилізація та трансформування художніх рішень при розробленні ескізів моделей одягу.	4	4											
Лабораторне заняття 4. Інтерпретація вибраної здобувачем теми або тенденції її грамотного відтворення у загальному ансамблі одягу.	24			24		60							
Разом за змістовим модулем 4	88	4		24		60							
Змістовий модуль 5.													
Об'ємно-просторова фігуративна композиція з контрастних форм, кольору та фактур													
Лекція 5. Об'ємно-просторова фігуративна композиція, її особливості.	2	2											
Лабораторне заняття 5. Створити фігуративну композицію, поєднавши в єдину об'ємно-просторову структуру гру з формами, кольором, фактурою матеріалів.	14			14		30							
Разом за змістовим модулем 5	46	2		14		30							
Змістовий модуль 6.													
Створення об'ємної композиції на основі поєднання контрастних форм, фактур матеріалів													
Лекція 6. Об'ємна композиція як вираз цілісності текстильної пластики.	2	2											
Лабораторне заняття 6. Створення об'ємної роботи, поєднавши форми різні по масштабу, кольоровому	12			12		30							

рішенню, фактурі та текстурі в єдину композицію навколо певної осі.											
Разом за змістовим модулем 6	44	2	12		30						
Усього годин	300	14	86		200						

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лабораторне заняття №1. Побудова декоративної текстильної рельєфної композиції на основі обраного модуля.	12
2	Лабораторне заняття №2. Створення декоративної текстильної рельєфної композиції, відштовхуючись від зразків народного ужиткового мистецтва (ткацтво, вишивка, мереживо і т.д.) рідного краю.	12
3	Лабораторне заняття №3. Організувати простір за допомогою двох текстильних площин, розташованих паралельно між собою.	12
4	Лабораторне заняття №4. Інтерпретація вибраної здобувачем теми або тенденції її грамотного відтворення у загальному ансамблі одягу.	26
5	Лабораторне заняття №5. Створити фігуративну композицію, поєднавши в єдину об'ємно-просторову структуру гру з формами, кольором, фактурою матеріалів.	12
6	Лабораторне заняття №6. Створення об'ємної роботи, поєднавши форми різні по масштабу, кольоровому рішенню, фактурі та текстурі в єдину композицію навколо певної осі.	12
	Разом	86

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійна робота №1. Обрання об'ємного модуля. Ескізування. Виконання декоративного панно.	25
2	Самостійна робота №2. Замальовки зразків народного ужиткового мистецтва (ткацтво, вишивка, мереживо і т.д.) рідного краю. Ескізування. Виконання декоративного панно.	25
3	Самостійна робота №3. Ескізування. Організувати простір за допомогою двох текстильних площин, розташованих паралельно між собою.	30
4	Самостійна робота №4. Ескізування. Інтерпретація вибраної здобувачем теми у загальному ансамблі одягу.	60
5	Самостійна робота №5. Ескізування. Створення фігуративної композиції.	30
6	Самостійна робота №6. Ескізування. Створення об'ємної текстильної роботи.	30
	Разом	200

11. Методи навчання

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

12. Методи оцінювання

МО1 – екзамени;

МО2 – усне або письмове опитування;

МО3 – колоквиум;

МО4 – тестування;

МО5 – командні проекти;

МО6 – реферати, есе;

- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
 МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
 МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
 МО10 –залік.

13. Засоби діагностики результатів навчання (засобами оцінювання та методами демонстрування результатів можуть бути:

- екзамени;
- комплексні экзамены;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах;
- інші види.

14. Критерії оцінювання результатів навчання

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивний-варіативний)	добре	зараховано
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є			

			суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ та оцінка за екзамен.

15. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для заліку

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	Змістовний модуль 3	Змістовний модуль 4	Змістовний модуль 5	Змістовний модуль 6	
Лаб.1	Лаб.2	Лаб.3	Лаб.4	Лаб.5	Лаб.6	
10	15	15	30	15	15	100

Порядок оскарження оцінок

Процедура оскарження оцінок регулюється внутрішніми нормативними документами навчального закладу, саме **ПОЛОЖЕННЯМ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У РІВНЕНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ-2024**
https://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_oop_2025.pdf пункт 6.12.2.6.

16. Методичне забезпечення

- навчальний контент (конспект лекцій);
- тематика і зміст лабораторних робіт;
- завдання до самостійної роботи.

17. Рекомендована література

Основна

1. Білан М., Стельмащук Г. Український стрій. Львів: Фенікс, 2000. 328 с.
2. Винничук В. Орнаменти у вишивці та ткацтві Волині. Луцьк: Надстир'я, 2004. 160 с.
3. Гром Г., Оршанський Л. Основи технології ткання: ткацькі пристрої та проектування тканих виробів: навч.-метод. посіб. Дрогобич: РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 2023. 98 с.
4. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник / Я.Запаско (керівник авторського колективу). У 2 т. Львів: Афіша, 2000. Т. 1. 364 с.
5. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник / Я.Запаско (керівник авторського колективу). У 2 т. Львів: Афіша, 2000. Т. 2. 400 с.
6. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках “великого стилю”. К.: Либідь, 2005. 280 с.
7. Локшук І. Художні серпанкові тканини : проблема збереження та спроба відтворення сучасними майстрами // Вісник Львівської національної академії мистецтв. Львів : ЛНАМ, 2017. Вип. 34. С. 116-128.
8. Никорак О. Українська народна тканина, ХІХ-ХХ ст. Типологія, локалізація, художні особливості : у 2 ч. Львів : Афіша, 2004. Ч. 1 : Інтер'єрні тканини : за матеріалами захід. областей України. 584 с.
9. Никорак О. Українська народна тканина, ХІХ-ХХ ст. Типологія, локалізація, художні особливості : у 2 ч. Львів : Інститут народознавства НАН України, 2023. Ч. 2 : Одягові тканини : за матеріалами захід. областей України. 608 с.
10. Ніколаєва Т. Український костюм. Надія на ренесанс. К.: Дніпро, 2005. 320 с.
11. Пилипчук О., Полубок А. Рішення творчого задуму художньо-декоративної форми в залежності від застосованих матеріалів. Science Rise. 2019. № 4. С. 36–39.
12. Селівачов М. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). К.: Редакція вісника “АНТ”; Ніжин: ТОВ “Видавництво “Аспект-Поліграф””, 2005. 400 с.
13. Семак З. Текстильне матеріалознавство (волокна, пряжа, нитки): Навчальний посібник. Київ : ІДСО, 2018. 247 с.

14. Федор О. Екологічність сучасних матеріалів в оздобленні інтер'єру. Науковий вісник Закарпатського художнього інституту. 2012. № 2. С. 245–250.
15. Чегусова З. Професійне декоративне мистецтво України доби глобалізації / голов. ред. Г. Скрипник. К.: ArtHuss, 2024. 560 с.
16. Яковець Ю., Щуцька Г. Використання екологічних та нетрадиційних матеріалів для виготовлення та оздоблення галантерейних виробів. Технології та дизайн. 2019. № 4.

Допоміжна

1. Кириченко М., Кириченко І. Основи образотворчої грамоти: Навчальний посібник. К.: Вища школа, 2002. 190 с.
2. Локшук І.М. Західне Полісся: тканини майстрів с. Велимче Ратнівського району //Український та європейський мистецькі простори: історія, теорія, практика: Тези III Всеукраїнської науково-практичної конференції / упоряд. О. А. Сташук, Л. В. Крайлюк. Рівне: РДГУ, 2019. С. 33-35.
3. Локшук І. Осередки традиційного художнього ткацтва рівненського Полісся кінця ХІХ – поч. ХХІ століття // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв : зб. наук. праць. Х. : ХДАДМ, 2014. № 7. С. 23-27.
4. Михайленко В., Яковлев М. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення). К.: Каравела, 2004. 304 с.
5. Пасічний А. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 216 с.
6. Художники Рівненщини. Альманах / Редактор-упорядник Б.Столярчук. Рівне: Видавець О.Зень, ВАТ “Рівненська друкарня”, 2008. 100 с.
7. Шмагало Р. Мистецька освіта в Україні середини ХІХ - середини ХХ ст. Структурування, методологія, художні позиції. Львів: Українські технології, 2005. 528 с.
8. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. 112 с.

18. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Етапи створення та художні особливості тканин села Борове Рівненської області (за експедиційними матеріалами І.М. Локшук). Відео за посиланням <https://youtu.be/m43M9SyJhpI>
2. Майстер-клас із ткацтва на текстильних рамах. Відео за посиланням <https://youtu.be/CPaIr3hCr2I>
3. Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету. Сайт бібліотеки <https://library.rshu.edu.ua/>

4. Рівненська обласна бібліотека для молоді. Сайт бібліотеки
<https://ulibrv.com.ua/>
5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека. Сайт бібліотеки
<http://libr.rv.ua/>

Робоча програма навчальної дисципліни _____
(назва навчальної дисципліни)

перезатверджена без змін та доповнень / зі змінами та доповненнями на 20__-20__
навчальний рік

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)